

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ М.Є. Рогоза _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

«__» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Глобальне бізнес середовище»

освітня програма «Економічна кібернетика»

спеціальність 051 Економіка
(код) (назва спеціальності)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки.
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни Глобальне бізнес середовище схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Протокол від «б» вересня 2022 року № 1

Полтава 2022

Додаток Б

Укладачі: Кононенко Ж.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Економічна кібернетика» спеціальності 051
Економіка ступеня бакалавр

_____ М.Є.Рогоза _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20__ року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Глобальне бізнес середовище»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Обов'язкова навчальна дисципліна	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – вибіркова		
Курс/семестр вивчення	2 курс, 4 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр - 90 годин		
- лекції: 16 год.		
- практичні заняття: 20 годин		
- самостійна робота: 54 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		

Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – сформувати у студентів систему теоретичних знань, практичних навичок та інноваційних підходів до ведення бізнесу в глобальному середовищі.

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР03. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР09. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ПР10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх
СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	
СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані	

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
результати. СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.	діяльності. ПР11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. ПР22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах ()

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи бізнес-середовища

Тема 1. Теоретико-методологічні основи формування глобального бізнес-середовища

Теоретико-методологічні засади формування бізнес-середовища в контексті розвитку економічної теорії. Пояснення сутності поняття «бізнес-середовище», його характерні особливості. Сутність бізнес-середовища як макроекономічної категорії, його основні ознаки та чинники формування. Методологічні аспекти формування бізнес-середовища в умовах інституційних трансформацій.

Тема 2. Класифікація бізнес-середовища. Системний підхід

Система критеріїв оцінки, класифікація видів бізнес-середовища. Комплексне вивчення об'єктивного різноманіття його властивостей в державній політиці його формування. Тенденції та ефективність розвитку підприємництва в Україні. Аналіз ефективності структурних трансформацій підприємництва: секторальний зріз.

Тема 3. Глобалізаційна адаптація зовнішньоекономічної макромоделі держави

Моделювання вітчизняного бізнес-середовища в умовах інституційних трансформацій. Партнерство держави і бізнесу як чинник ділової активності. Тенденції та чинники розвитку соціальної відповідальності та соціального партнерства вітчизняного бізнесу. Інститут економічного бізнес-середовища в економічних відносинах: цілі та інструменти стимулювання

Тема 4. Стан, тенденції і фактори розвитку світового ринку продукції та стратегічні пріоритети бізнесу

Суспільно важлива роль підприємництва в забезпеченні соціально-економічного розвитку країни. Раціональне поєднання ринкових і державних

механізмів регулювання. Стимулюванню розвитку малих і середніх підприємств (МСП) та формуванню умов для започаткування нового бізнесу. Бачення бажаного майбутнього стану підприємницького сектору

Тема 5. Механізми фінансування в системі глобального підприємництва

Фінансування бізнесу в системі глобального підприємництва. Основні інструменти фінансування бізнесу. Класифікація джерел фінансування підприємницької діяльності. Форми та методи фінансування підприємницької діяльності. Розвиток форм і методів кредитування бізнесу. Особливості кредитування бізнесу. Аналіз джерел фінансування розвитку бізнесу

Модуль 2. Перспективні напрями глобалізації

Тема 6. Ефективність бізнес-середовища як чинник розвитку підприємництва

Сутність та механізми глобального підприємництва. Сучасні масштаби глобального підприємництва. Швидкість інтернаціоналізації компаній. Глобальні стартапи. Відмінність глобальних підприємств від міжнародних компаній. Відмінність глобальних підприємств від ТНК. Ключові особливості глобальних підприємств. Роль особистості у підприємницькій діяльності. Регулювання глобального підприємництва. Глобальний моніторинг підприємництва (GEM).

Тема 7. Стратегічні інтереси суб'єктів глобальної економічної діяльності та механізми їх реалізації

Сутність глобального інтересу та його виклики щодо реалізації інтересу. Стратегії глобального розвитку світу. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій. Стратегія інтеграції держави у міжнародний економічний простір. Головні вектори геополітичної спрямованості зовнішньоекономічних зв'язків України. Вплив процесів глобалізації на міжнародний бізнес. Глобальна несправедливість, глобальна нерівність, зовнішня політика, національна ідентичність. Стратегічні мотиви суб'єктів глобальної економічної діяльності та економічні інтереси її учасників. Інституціоналізація глобального економічного середовища як засіб узгодження інтересів суб'єктів міжнародної економічної діяльності.

Тема 8. Особливості підприємницького маркетингу в глобальному крос-культурному середовищі

Підприємницький маркетинг: концепція, сутність, підходи визначення. Теоретичні основи підприємницького маркетингу. Альтернативні концепції підприємницького маркетингу. Рівні підприємницького маркетингу. Застосування підприємницького маркетингу. Інтегративна модель підприємницького маркетингу. Мережі в підприємницькому маркетингу.

Вплив культури на міжнародні ділові відносини. Основи культурної орієнтації суспільства (цінності, ставлення, поведінка). Міжкультурне ділове спілкування. Культурні розходження в стилі управління. Кроскультурні розходження в мотивації персоналу. Кроскультурні аспекти міжнародних переговорів.

Тема 9. Проведення стратегічних змін міжнародними бізнес-компаніями в умовах інформатизованого глобального суспільства

Інформаційна економіка та інформаційне суспільство в умовах глобалізації: техніко-економічні можливості та переваги. Інформаційні технології в складовій ведення міжнародного бізнесу. Міжнародна торгівля продуктами інтелектуальної власності: специфічні характеристики в новому економічному просторі. Інформаційні технології на світовому фондовому ринку. Міжнародна торгівля продуктами інтелектуальної власності.

Тема 10. Модель енергетичного балансу країни як агрегована інформаційна система економіки держави в умовах глобалізації

Основні вектори політики енергобезпеки в провідних країнах та можливості зміцнення енергетичної позиції. Головні напрями зниження рівня енергетичної залежності. Системний стратегічний підхід щодо зменшення енергетичної залежності. Проблема достовірності енергетичного балансу. Переваги сучасних типів міжнародного виробництва у рамках міжнародного бізнесу. Транснаціональна компанія, прями іноземні інвестиції, способи виробництва без участі капіталу, інформація, технологія, інновація

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні основи бізнес-середовища					
Тема 1. Теоретико-методологічні основи формування глобального бізнес-середовища 1. Сутність глобального економічного середовища 2. Ключові показники розвитку бізнес-середовища 3. Закономірності функціонування глобальної економіки	2	Практична робота 1. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	7
Тема 2. Класифікація бізнес-середовища. Системний підхід	1	Практична робота 2. Розв'язання задач	4	Виконати тести самоконтролю	7

1. Складові бізнес-середовища 2. Прийоми системного підходу в аналізі бізнес-середовища				знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	
Тема 3. Глобалізаційна адаптація зовнішньоекономічної макромоделі держави 1. Вплив основних глобальних процесів на характер розвитку економіки країни 2. Передумови та можливості модернізації розвитку економіки 3. Перспективи та шляхи переходу до інноваційно-інформаційної стратегії розвитку економіки	2	Практична робота 3 Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	7
Тема 4. Стан, тенденції і фактори розвитку світового ринку продукції та стратегічні пріоритети бізнесу 1. Характеристика світового ринку продукції, товарів, послуг 2. Експортний потенціал суб'єктів ринку продукції 3. Стратегії підвищення конкурентоспроможності українського бізнесу на глобальному ринку	2	Практична робота 4. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	7
Тема 5. Механізми фінансування в системі глобального підприємництва 1. Система фінансового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств 2. Складові механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємництва	1	Практична робота 5. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	8
Модуль 2. Перспективні напрями глобалізації					
Тема 6. Ефективність бізнес-середовища як чинник розвитку підприємництва 1. Взаємозв'язок факторів	2	Практична робота 6. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні	7

бізнес-середовища 2. Інженіринг бізнесу 3. Стратегічне і оперативне управління				завдання (підготувати доповіді до теми).	
Тема 7. Стратегічні інтереси суб'єктів глобальної економічної діяльності та механізми їх реалізації 1. Глобальної економічна діяльність та економічні інтереси її учасників 2. Інституціоналізація глобального економічного середовища 3. Глобальні економічні стратегії та механізми їх реалізації	2	Практична робота 7. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	7
Тема 8. Особливості підприємницького маркетингу в глобальному крос-культурному середовищі 1. Маркетингова стратегія в міжнародному бізнесі 2. Стратегічні моделі розвитку підприємств	2	Практична робота 8. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	7
Тема 9. Проведення стратегічних змін міжнародними бізнес-компаніями в умовах інформатизованого глобального суспільства 1. Суть і основні елементи міжнародних стратегій 2. Етапи розробки міжнародних стратегій 3. Міжнародні стратегії та фінансове планування.	1	Практична робота 9. Розв'язання задач	4	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	8
Тема 10. Модель енергетичного балансу країни як агрегована інформаційна система економіки держави в умовах глобалізації 1. Глобальні тенденції розвитку енергетики 2. Модель енергетичного балансу 3. Напрями енергоефективності економіки	1	Практична робота 10. Розв'язання задач	3	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання (підготувати доповіді до теми).	7
Разом	16		20		54

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): обговорення матеріалу занять (5 Бали); виконання навчальних завдань (5 Балів); завдання самостійної роботи (5 Балів); тестування (5*5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): обговорення матеріалу занять (5 Бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 Балів); тестування (5*5 Бали); поточна модульна робота (10 Балів)	50
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Shaoshi Xu BRI and International Cooperation in Industrial Capacity Country Cooperation Guide. 2020. 502 p.
2. Steingass Sebastian. Transnational Networks and EU International Cooperation: In Pursuit of Effectiveness. Routledge, 2020. 200 p.
3. Біла І.С., Насікан Н.І. Бізнес-середовище в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 17. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/29.pdf>.
4. Бугрій М.Г. Глобальна економіка у посткризовий період: тенденції та перспективи. К., НІСД, 2012. 46 с.
5. Булатова О.В. Регіональна складова глобальних інтеграційних процесів : монографія. Донецьк: ДонНУ, 2012. 386 с.

6. Гатенко В. Загрози економічній безпеці держави в умовах глобалізації. Аспекти публічного управління. 2021. № 1. URL: <file:///C:/Users/Надія/Downloads/852-Article%20Text1280-1-10-20210416.pdf>
7. Ігнатюк А. І. Галузеві ринки: теорія, практика, напрями регулювання: Монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2010. 456 с.
8. Ільїн В.Ю. Глобалізація та її вплив на конкурентоздатність підприємств аграрного сектору економіки України: [монографія]. Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2014. 436 с.
9. Кальченко Т.В. Глобальна економіка : навч. Посіб. К. : КНЕУ, 2009. 364 с.
10. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності у 2020 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/arh_kp_ed_u.htm.
11. Ковтун О.І. Глобальна економіка : підручник. Львів : Видавництво ЛКА, 2014. 704 с.
12. Кульчицький Я.В., Кульчицький Б.В., Рібун Л.В. Екологізація та глобалізація економічних систем ХХІ століття (парадигмальний дискурс у сучасній економічній теорії та економічній компаративістиці): [монографія]. – Львів: Ліга–Прес, 2021. – 282 с.
13. Куцик П.О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : Монографія. Львів : ЛКА, 2015. 594 с.
14. Лук'яненко Д.Г. Ресурси та моделі глобального економічного розвитку : Монографія. К.: КНЕУ, 2011. 703 с.
15. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. Посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 208 с.
16. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Дж. Майєр, Д. Олесевич. К.: Либідь 2002. 703с.
17. Мокій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 280 с.
18. Письмаченко Л. М. Державне управління зовнішньоторговельною діяльністю в Україні: регулювання на контроль. Донецьк : Юго-Восток Лтд, 2020. 366 с.
19. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>.
20. Сайт проекту «Ведення бізнесу» URL: <http://russian.doingbusiness.org/>.
21. Чугунов І., Кучер Г. Міжнародні фінанси в умовах глобалізації. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2020. № 6. С. 67-82.
22. Швець Г. Сучасне бізнес-середовище малого та середнього підприємництва в Україні. Вісник Приазовського державного технічного університету: зб. Наукових праць / ДВНЗ ПДТУ. Маріуполь, 2017. Вип. 34. С. 31–39.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни
Пакет програмних продуктів Microsoft Office.